An Brat Dearg

Ceist 1 Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuairisc faoi na duaiseanna éagsúla a bronnadh ar chláracha agus scannáin Ghaeilge. Féach ar an tuairisc uair amháin agus pléigh an cheist seo leis an duine in aice leat:

Cé mhéad den eolas a d'éirigh leat a thuiscint, bunaithe ar na pictiúir agus ar eolas ar bith eile a bhí agat cheana féin?

Ceist 2 Seo stór focal a bhí le cloisteáil sa tuairisc. Ag obair leis an duine in aice leat ceangal na focail ar chlé leis na focail ar dheis.

1. work	(a) in iomaíocht le
2. celebrities	(b) saothar
3. a lack of	(c) pearsantacht na bliana
4. supporting role	(d) réaltaí móra
5. in competition with	(e) i dteannta a chéile
6. to achieve something	(f) ról tánaisteach
7. personality of the year	(g) aitheantas
8. recognition	(h) easpa
9. together	(i) rud a bhaint amach

1	2	3	4	5	6	7	8	9
b								

Ceist 3 Féach ar an tuairisc don dara huair. Ceangail na cláracha ar chlé leis na gradaim ar dheis:

1. Tall, Dark and Ó hAilpín	a. clár is fearr do dhaoine óga
2. Aifric	b. scannán mór na hoíche
3. Skunk Fu	c. a fuair cúig ghardam
4. Kings	d. clár beochana is fearr
5. Running Mate	e. clár is fearr spóirt
6. Garage	f. dráma na hócáide

Ceist 4 Léigh an t-alt seo thíos agus cur líne faoi na briathra éagsúla atá le fáil ann. Cén aimsir atá i gceist le gach sampla a fhaigheann tú.

‘Ba oíche mhaith a bhí inti do chláracha agus do scannáin Ghaeilge. D’éirigh le comhlacht *Telegael* as an Spidéal i gConamara dul go dtí an t-ardán trí huaire aréir. Fuair *Tall Dark and O’hAlipín* a craoladh ar RTÉ an glaoch don chlár spóirt ab fhearr. Roghnaíodh clár TG4 *Aifric* mar an clár is fearr do dhaoine óga chomh maith le *Skunk Fu* a fuair gradam an chláir bheochana.’

Ag obair leis an duine in aice leat breac síos na briathra mírialta. Tá aon bhriathar déag ann.

Ceist 5 Féach ar na cineálacha cláracha teilifíse seo thíos. Ag obair leis an duine in aice leat tabhair sampla do gach cineál cláir:

Clár spóirt
Clár faisnéise
Clár cúrsaí reatha
Sobalchlár
Clár nádúir
Tráth na gceist
Clár grinn
Clár réaltachta
Clár cócaireachta

Ceist 6 Pléigh na ceisteanna seo leis an duine in aice leat nó le do ghrúpa:

An bhféachann tú ar an teilifís?
An maith leat dul go dtí an phictiúrlann, cad é an scannán is deireanaí a chonaic tú?
Cén réalta scáileáin ar mhaith leat casadh leis/léi, cén fáth?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1
Tá an cheist seo le plé sula gcuirtear an mhír ar siúl.

Ceist 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9
b	***d***	***h***	***f***	***a***	***i***	***c***	***g***	***e***

Ceist 3
1 – e
2 – a
3 – d
4 – c
5 – f
6 – b

Ceist 4
'B'oíche mhaith **a bhí**(1) inti do chláracha agus do scannáin Ghaeilge. **D'éirigh**(2) le comhlacht *Telegael* as an Spidéal i gConamara dul go dtí an t-ardán trí huaire aréir. **Fuair**(3)*Tall Dark and O'hAlipín* **a craoladh**(4) ar RTÉ an glaoch don chlár spóirt ab fhearr. **Roghnaíodh**(5) clár TG4 *Aifric* mar an clár is fearr do dhaoine óga chomh maith le *Skunk Fu* **a fuair**(6) gradam an chláir bheochana.'

(1) Bí, aimsir chaite
(2) Éirigh, aimsir chaite
(3) Faigh, aimsir chaite
(4) Craol, aimsir chaite, briathar saor
(5) Roghnaigh, aimsir chaite, briathar saor
(6) Faigh, aimsir chaite

Na briathra mírialta:
Bí, faigh, téigh, tar, beir, abair, ith, clois, feic, déan agus tabhair

Ceist 5
Clár spóirt: *sport*
Clár faisnéise: *documentary*
Clár cúrsaí reatha: *current affairs programme*
Sobalchlár: *soap*
Clár nádúir: *nature programme*
Tráth na gceist: *quizzes*
Clár grinn: *comedy show*
Clár réaltachta: *reality programme*
Clár cócaireachta: *cookery programme*

Ceist 6
Is féidir gach beirt a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Maolra Mac Donnchadha
Anois, b'fhéidir, tháinig siad anall as Hollywood fiú aréir go dtí an *Gaiety* i mBaile Átha Cliath go hócáid bhronnta Ghradam Scannánaíochta agus Teilifíse na hÉireann. Bhí saothar i nGaeilge i measc an mhéid a fuair moladh mar a inseoidh Catherine Ní Ghuairim dúinn.

Catherine Ní Ghuairim
Bhí réaltaí móra an scáileáin go tréan ar an mbrat dearg aréir don chúigiú duais bhronnadh Scannánaíochta agus Teilifíse anseo in Éirinn. Ar ndóigh ní raibh aon easpa gúnaí galánta agus bhí féasta ag lucht ceamaraí.

Ba oíche mhaith a bhí inti do chláracha agus do scannáin Ghaeilge. D'éirigh le comhlacht *Telegael* as an Spidéal i gConamara dul go dtí an t-ardán trí huaire aréir. Fuair *Tall Dark and O'hAlipín* a craoladh ar RTÉ an glaoch don chlár spóirt ab fhearr. Roghnaíodh clár TG4 *Aifric* mar an clár is fearr do dhaoine óga chomh maith le *Skunk Fu* a fuair gradam an chláir bheochana.

Thug ocht gclár ar fad le TG4 duaiseanna abhaile a bhuíochas sin don scannán *Kings* a fuair cúig ghradam, ceann acu sin do Brendan Conroy, an t-aisteoir ab fhearr i ról tánaisteach. Ba é *Running Mate* TG4 a fuair duais – dráma na hócáide.

Mícheál Ó Meallaigh, bainisteoir Rannóg na gClár, TG4
Is dócha go léiríonn sé an rud a bhí uainn an chéad lá riamh, go raibh muid i lár an aonaigh, agus go bhfuil rudaí *á ndéanamh againne atá ar an gcaighdeán céanna is atá **á ndéanamh i mBéarla, agus go bhfuil muid in ann dul in iomaíocht leis na cláracha Béarla agus tá mé sásta, agus in ann duaiseanna a bhaint amach.

Ba é *Garage* scannán mór na hoíche ag tabhairt leis gradaim éagsúla, fuair Kathryn Thomas ó RTÉ pearsantacht na bliana agus tugadh aitheantas do Mel Gibson a rinne iarracht cúpla focal Gaeilge a chur i dteannta a chéile.

Mel Gibson
'I'll try a little Gaelic here ok, 'cos I hear everyone saying it tonight – could you feel me up Margaret? Is that it?

Catherine Ní Ghuairim, Nuacht TG4.

* *á dhéanamh* a deirtear
** *á dhéanamh* a deirtear